

Klasszikus örmény nyelv I.

Zsigmond Benedek armenológus

ELTE BTK

2018/2019 tanév, őszi félév

A kurzus adatai

Óraszám: heti 2x2 óra

Helyszín: B ép. 232. szoba

Időpont: H és Sz 16–17:30 (de megbeszélés szerint még változhat)

Kezdés: szeptember 17.

Félévek: két féléves tárgy

A kurzus célja

A klasszikus örmény nyelv az órmény nyelv 5. századi (aranykori) formája, az örmény Biblia nyelve. Az órmény egy indoeurópai nyelv, legközelebbi rokona az ógörög, közeli rokonai még az indoiráni nyelvek. A klasszikus örmény nyelvtan nagy mértékben emlékeztet a latin nyelvtanra. A több évszázados perzsa fennhatóság miatt a szókincs jelentős része középperzsa eredetű. A régi örmény biblikus és teológiai irodalomban nagyszámú hebraizmussal, valamint szír kölcsönszavakkal, tükröfordításokkal is találkozhatunk.

A kurzus során elsajátítjuk és begyakoroljuk az örmény írást, a klasszikus örmény nyelv alapszókincsét, valamint az órmény nyelvtan alapjait. A klasszikus örmény nyelvet aranykori szövegek olvasása révén sajátítjuk el. A két félév során elsősorban biblikus szövegeket olvasunk (zsoltárok, evangéliumok, Teremtés könyve). A második félévben örmény egyházatyák műveivel és korai krónikákkal is megismerkedünk.

A kurzus haszna

A kurzust elvégzők megtanulnak egy olyan klasszikus nyelvet, amelyen kéziratok ezrei íródtak, melyeket megtalálhatunk Európa és a Közel-Kelet könyvtáraiban. A klasszikus örmény nyelv ismerete az aranykori irodalmon kívül segíti a posztklasszikus örmény szövegek olvasását, így a történeti források, a Közép-Kelet kultúrtörténetének egy kevésbé ismert szelete (középkori és újkori örmény diaszpórahálózat) elérhetővé válik. A klasszikus örmény nyelv révén könnyebben megtanulhatunk és megérthetünk további örmény és kaukázusi nyelveket is. A klasszikus örmény új megvilágításba helyezi a balkáni (görög, fríg, albán) és az indoiráni nyelvek egyes jelenségeit.

A klasszikus örmény a legfontosabb biblikus és patrisztikus nyelvek közé tartozik (a héber, a koiné görög, a latin, a szír, a kopt és az ógrúz mellett). Ez azt jelenti, hogy igen terjedelmes biblikus, apokrif és teológiai korpusz maradt fenn ezen a nyelven. Az örmény Bibliának nagyszámú kiadása létezik, ám a kritikai kiadás még várat magára. Az örmény biblikus szövegváltozatok, az örményre fordított (és kizárólag örmény nyelven fennmaradt), valamint az eredeti örmény teológiai művek még számos meglepetéssel szolgálhatnak a bibliatudomány, a patrisztika és a filozófiatörténet számára.

Kiknek ajánljuk?

→ *Nyelvészet* iránt érdeklődőknek, akik az *indoeurópai* nyelvcsaládot és annak belső összefüggéseit mélyebben kívánják megismerni.

→ *Keleti nyelvek és kultúrák* iránt érdeklődőknek (indológia, iranisztika, héber, arab és más szakokról).

→ *Klasszika-filológia, ókori nyelvek és kultúrák* szakosoknak.

→ *Vallástudomány, bibliatudomány* iránt érdeklődőknek.

→ *Ókori és középkori történelem* iránt érdeklődőknek.

A kurzust felvehetik BA és MA hallgatók egyaránt.

Értékelés

Az órákon nyújtott teljesítmény alapján: aktív órai részvétel, írásbeli számonkérések. A kurzus gyakorlatként lett meghirdetve, az órákon való részvétel kötelező.

Elérhetőség

Email: zsigmond.benedek@gmail.com